18/07/2022

Ο Άγιος Μάρτυρας Αιμιλιανός

/ Γνώμες

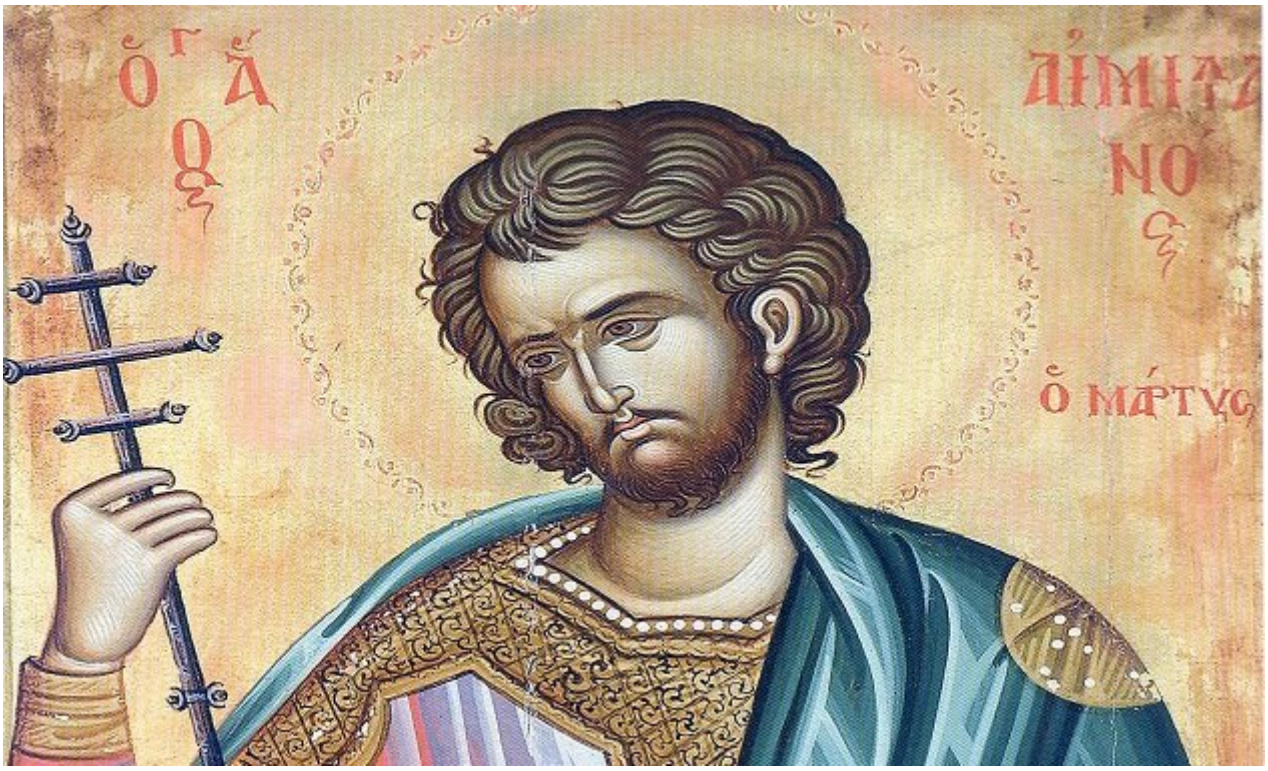

- Του Πρωτοπρεσβύτερου Σπυρίδωνος Λόντου

Ο Άγιος ένδοξος Μάρτυρας Αιμιλιανός καταγόταν από το Δορόστολο της Θρακικής Μοισίας, περιοχή που σήμερα βρίσκεται η πόλη Σίλιστρα, στη βόρεια Βουλγαρία, παρά τον ποταμό Δούναβη. Ήταν υιός του επάρχου Σαββατιανού, άνδρας γενιας λαμπρης και ζηλωτής της πίστεως. Εζησε την εποχή που αυτοκράτορας της Ρωμαϊκης αυτοκρατορίας ήταν ο Ιουλιανός ο Παραβάτης, ο οποίος όταν ανέλαβε την αυτοκρατορική εξουσία (361), περιφρονησε ό,τι καλό είχε παραλάβει από τον άγιο Κωνσταντίνο τον Μέγα καθώς και από τη χριστιανική του παιδεία, ανέτρεψε τη δημόσια τάξη με την τυραννία του και καθύβρισε τον Θεό καταγινόμενος με όλα τα μέσα να επαναφέρει τη λατρεία των ειδώλων. Για το σκοπό αυτό απέστειλε αξιωματούχους σε διάφορες επαρχίες για να εξαναγκάσουν το λαό να συμμορφωθεί. Ο Καπιτωλίνος, βικάριος της Θράκης, μετέβη στο Δορόστολο της Μοισίας της Θράκης. Μόλις εγκαταστάθηκε, απηύθυνε απειλές θανάτωσης όχι μόνο στους χριστιανούς, άλλα και σε εκείνους που θα απέφευγαν να τους καταγγείλουν. Οι παρευρισκόμενοι τρομοκρατημένοι ομολόγησαν ότι δεν υπήρχαν χριστιανοί στην πόλη τους και ότι όλοι οι κάτοικοι θυσίαζαν στους θεούς του αυτοκράτορα. Ο Άγιος Αιμιλιανός δεν άντεξε την ύβρη της προσκυνήσεως των

ειδώλων και τα κατέστρεψε με σφυρί.

Ο Καπετωλίνος διέταξε τους στρατιώτες να ρίξουν τον Άγιο σε πυρωμένη κάμινο, όπου ο Άγιος δεν κάηκε, αλλά παρέδωσε την ψυχή του υμνώντας τον Τριαδικό Θεό, στις 18 Ιουλίου του έτους 362.
Η γυναίκα του Καπετωλίνου, που ήταν κρυφά χριστιανή, έλαβε το λείψανο του Αγίου και το κήδεψε στη Γιζίδινα, που απέχει τρία στάδια από τη πόλη του Δοροστόλου. Η έρευνα των κωδίκων αλλά και η αρχαιολογική σκαπάνη ανέδειξαν διαφορές που αφορούν κυρίως την κοινωνική τάξη του Αγίου και την τοποθεσία της ταφής του.

Όσον αφορά τα της κοινωνικής τάξης του παρατηρούμε ότι οι αρχαιότεροι κώδικες του 10ου και 11ου αιώνα τον αναφέρουν ως υιό του Σαββατιανού και γένους λαμπρού , στρατιωτικό, ενώ οι νεότεροι του 13ου αιώνα και έπειτα τον αναφέρουν ως δούλο εθνικού τινός ή δούλο Σαββατίωνος ή δούλο Χριστού.

Όσον αφορά την περιοχή της ταφής του Αγίου «ἐν τόπῳ ἐπιλεγομένῳ Γηδινᾶ, ὡς ἀπὸ τρίτου μιλίου τῆς πόλεως καλουμένης Δωροστόλου» στον CodexVaticanus ονομάζεται Γηδινά , ενώ στον CodexParisiensis Γισιδινά. Και τα δυο κείμενα μαρτυρούν ότι δεν είναι πόλη ή χωριό, αλλά τοποθεσία. Δεν μπορούμε να πούμε με σιγουριά ποιο ήταν το αυθεντικό όνομα της τοποθεσίας, αν και αργότερα επικράτησε το Gavidina.
Υπάρχει όμως και άλλη μια διαφορά μεταξύ των ανωτέρω κωδίκων, σχετικά με την απόσταση του τόπου ταφής του Αγίου στη Gavidina και της πόλεως του Δοροστόλου. Ετσι, στον CodexVaticanus αναφέρεται απόσταση τριών μιλίων (4,5 χλμ.), ενώ στον CodexParisiensis τριών σταδίων (550 μ.) από το Δορόστολο.

Σχετικά με τον Άγιο Αιμιλιανό, ο Ευσέβιος Καισαρείας στο «Χρονικό» του, που μεταφράστηκε από τον Ιερώνυμο στα λατινικά, αναφέρει ότι το έτος 2379 από τον Αβραάμ (362), κατά τη διάρκεια της βασιλείας του Ιουλιανού κάηκε ζωντανός ο Αιμιλιανός στο Δορόστολο, επειδή ανέτρεψε τους βωμούς , ενώ ο Θεοδώρητος Κύρου αναφέρει ότι στο Δορόστολο ο πολεμιστής Αιμιλιανός παραδόθηκε στη φωτιά από τον Καπετωλίνο.

Οι αναφορές αυτές δίνονται τον 13ο και 14ο αιώνα από τον ιστορικό Νικηφόρο Κάλλιστο, και στη συνέχεια από τον Θεοφάνη τον Ομολογητή. Μερικοί μελετητές θεωρούν ότι στο μαρτύριο του Αγίου Αιμιλιανού αναφέρεται επίσης ο Άγιος Αμβρόσιος, Επίσκοπος Μεδιολάνων. Οι γραπτές πηγές μαρτυρούν για 12 μάρτυρες του Δοροστόλου, που μαρτύρησαν στα τέλη του τρίτου αιώνα .
Από τους μάρτυρες αυτούς οι πιο γνωστοί είναι ο Άγιος Δάσιος και ο Άγιος Αιμιλιανός. Τα τελευταία χρόνια, χάρη στην αρχαιολογική έρευνα, ο τοπογραφικός

χάρτης της παλαιοχριστιανικής πόλης του Δοροστόλου εμπλουτίζεται με νέα αντικείμενα: τρία αρκοσόλια στη νεκρόπολη της πόλης, τρεις παλαιοχριστιανικές βασιλικές, το παλάτι ενός επισκόπου και τάφοι των III – IV αιώνα .

Σήμερα, στην Ελλάδα, ο μόνος Ενοριακός Ιερός Ναός επ’ ονόματι του Αγίου Μάρτυρος Αιμιλιανού βρίσκεται στην Αθήνα, στο Λόφο Σκουζέ. Αρχικά, ο ξύλινος Ναός ήταν παρεκκλήσιο του Ιερού Ναού Οσίου Μελετίου Σεπολίων, μέχρι το 1935,που αναγνωρίστηκε σε Ενορία. (Φ.Ε.Κ. 190/13-5-1935). Ο σημερινός Ναός θεμελιώθηκε την 3η Μαΐου 1953, τα δε εγκαίνιά του τελέστηκαν στις 23 Μαΐου 1976 από τον Επίσκοπο Δέρβης Κοσμά (Παπαδόπουλο).

Άλλοι Ναοί και Ναϊσκοι προς τιμήν του Αγίου στην Ελλάδα έχουν ανεγερθεί στο Πόρτο Χέλι Ερμιονίδος, στη Τροχαλάκα Λακωνίας, στους Αντίπαξους, στα Γρεβενά, στη Σύμη, στη Κέα και στο Καστό της Λευκάδας.

Στη Βουλγαρία, κοντά στα Σίλιστρα (αρχαίο Δορόστολο) και συγκεκριμένα στο χωριό Yordanovo, στις 18 Ιουλίου 2012, έγινε επίσημη καθαγίαση ενός Παρεκκλησίου του Αγίου Αιμιλιανού, από τον μακαριστό Μητροπολίτη Δοροστόλου κυρό Αμβρόσιο. Στη Ρουμανία, αφιερωμένο στον Άγιο Αιμιλιανό είναι το γυναικείο Μοναστήρι Ciolpani στο χωριό Buhusi, BacauCounty.
Τεμάχια Ιερών λειψάνων του Αγίου φυλάσσονται στον Ιερό Ναό Αγίων Αποστόλων Πέτρου και Παύλου στην πόλη Σίλιστρα της Βουλγαρίας και στη Ρουμανία στο Μοναστήρι Ciolpani, στον Ιερό Ναό Γενεσίου της Θεοτόκου Βουκουρεστίου και στον Καθεδρικό Ιερό Ναό της Αναλήψεως στη πόλη Slobozia.

Η εφέστιος εικόνα του Αγίου στον ομώνυμο Ι.Ν. της Αθήνας